

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca végén a (Máriaffy-ház) hová a lap szerkesztési részét illető közlemények czimzandók.

AZ ELLENZÉK ELŐFIZETÉSI DÍJA:

Évesre 16 frt. v. 32 korona. Negyed évre 4 frt. v. 8 korona.
Hétre 8 frt. v. 16 korona. 1 óra 1 frt 50 kr. v. 3 korona

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.
Kéziratok nem adnak vissza.

Telefon sz: 9.

POLITIKAI ÉS TARSADALMI NAPILAP.

Telefon sz: 9.

ELLENZÉK.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

Egy négyszög centiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reklam sora 1 frt. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora: 5 frt.

Nyilatéti cikkek:

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Huzás, halasztás.

A nemzetek életében váratlanul jelenik meg olykor egy-egy esemény, vagy mondjuk alkalom, a mit ha föl nem ismernek, vagy szándékosan föl nem használnak, nem lesz többé rá idő, mert a mi a perczezel elrepül, az örökkévalósággal sem tér vissza többé.

Csak hogy a kedvező pillanat felhasználását s ez által nagy és jelenlegi alkotások kivívását, nem minden ember tudja és meri megragadni. Erre nem a tucsat szolgabírói talentumok születtek, hanem isten kegyelméből való államférfiak, a kik tényeiknek hatását meg képesek bíráltni nemcsak a jelenben, de kihatásaiban a jövőre is. A nemzeti jogok, a nemzeti fejlődés, a nemzeti nagyság eszméjétől áthatott teremtő erő és szilárd akarat szokta meglátni és felhasználni az eseményeket. Ki várta ezt a magyar kormánytól, a melyik most már igazán osztrákabb az osztráknál.

Itt az alkalom, hogy jog és igazság szerint, — szentesített törvényünknek engedelmeskedve, kilépjünk az osztrák gyámkodás alól s önállóan intézédjünk pénzügyi, kereskedelmi téren egyaránt. Kezdetben azt hangoztatták, hogy a kormány pártján is, hogyha Ausztriában megszűnik az alkotmányosság: a magyar kormány azonnal benyújtja javaslatát az önálló bank és vámügyi kérdésekben. Ezt hangoztatták nagy és hősies hangon, mivel akkor még erősen bíztak Bádeni erőszakoskodásában.

Bánffy ugy gondolkozott, hogy Bádeni is olyan hatalmas ur a Reichsrathban, mint ő a magyar parlamentben. Csak hogy míg Bánffynak vakon engedelmeskedik hűséges többsége, Bádeni gróftól megtagadják az engedelmességet — sőt épületes példaképpé válik, hogy többre is képesek.

Nós így családott Bánffy Bádenihez, Bádeni a Reichsrathban. Parlament, alkotmány provizórium és Bádeni mind eljutott s Bánffy rémülve látta, hogy a szeretett közös ügyességet veszély fenyegeti.

A mi államférfiaink nincsenek ahoz szokva, hogy önállóan cselekedjenek, még csak nem is szoktak önállóan gondolkodni, s valóságos csalást láttak abban, hogy esetleg meg kell válni az osztrák gyámkodástól. Bánffy minduntalan Bécbe szaladt, a

honnan ugyancsak kérte a tanácsokat s a hol különben teljes mértékben méltányolták a közös ügyekhez való ragaszkodást. Ugy, de miféle alapon ragaszkodják a közös ügyekhez, ha az egyesülés feltétele, a teljes alkotmányosság Ausztriában megszűnt.

Se baj gondolja Bánffy. Majd feltámad halottaiból. Feltámad legalább május elsejére. Addig pedig maradjon minden a régiben. Álljon a status quo szilárdon. Hiszen az merénylet volna a magyarok részéről, ha Ausztria iparcikkeit megakarnák vámolni. Nem szabad az osztrák hajszálnak meggömbölni még akkor se, mikor a magyar nemzet jogait török kerékbe.

Törvényjavaslatot ugyan csinált a Bánffy-kormány még pedig olyant, a miben nincs köszönet, s a mely kiméletlen kijátszása a 67-iki XII. törvény-cikk rendeletének, de mit bánja azt a miniszterelnök ur. Ő ha akar rendeleti uton is életbe lépteti a javaslatot. Tehát fenyegetődzik előre, a kitörhető harc ellen.

Másfelől pedig azt gondolja: Csak huzzuk, halasszuk.

Jelöljünk ki mentől több időt s talán akkora az osztrákok is meggondolkoznak és nem adják vissza önrendelkezési jogunkat. Csak addig kell halogatni a kérdést, míg az osztrák haragos mámorától megtisztul és átlátja ismét, hogy a magyar nemzet kihasználása mégis több haszonnal jár, mint a csehekkel való verekedés. És akkor a magyar kormány boldogsága teljes lesz, — a régi állapot helyreáll és minket továbbra is zsákmányolni fog az osztrák kapzsiság. Mert hiába! A kedvező pillanatot, a történeti forduló pontokat nem merészeli megragadni sem a gyöngye kezű ember, sem a gyöngye eszű kormány.

ORSZÁGGYULÁS.

Budapest, decz. 6.

Már jóval az ülés megnyitása előtt zibongó élet lüktetett a folyosókon. A pártok csoportokba verődve élénk érdeklődéssel vitatkoztak a megváltozott helyzetről, a bekövetkezendő eseményekről. Az egész ház fölött az a kérdés lebegett: Mit hoz a legközelebbi jövő?

Különösen a függetlenségi és 48-as párt volt harcias hangulatban, mely majdnem teljes számban jelent meg az ülésen. Készek

aztán kinyújtotta kezét a nagy levél borítékra, mely meglehetősen vastagnak látszott.

— Sir Gáspár elment? kérdé kissé remegő hangon.

— Igen, kisasszony; lóháton volt, és azt mondta, hogy nem jön be, ámbar én kérdeztem tőle, hogy nem akar-e várakozni, hogy Edge kisasszonnyal vagy magával beszéljen, volt a válasza.

És Hephzibah, miután egy pár pillanatra várakozott azon hű reményben, hogy a levél tartalmát felfedezi, nagy lassan kiment a szobából, vonatva téve be maga után az ajtót.

Valami meghatározhatatlan félelemtől döbögő szívvel szakította fel Pearl a borítékot, és sietett a sürtűn beírt négy iv. levél-papíros tartalmát meg tudni, a mi csodálkozására, a levél végére pillantva, a „Roy István” aláírásával volt ellátva.

Édes St. Claire kisasszony — midőn a sorok a kezébe jutnak, melyeket egy olyan lénynek a befolyása alatt írtam, a kit mind a ketten szerettünk, én már el leszek menve oda, hol a bosszu nem érhet utól, és a szemrehányásoknak nincsen ereje sebzeni. De, mielőtt el mennék, engedje, hogy annak az egyedüli lénynek, a kit valaha teljes szívvel szerettem — kegyednek — megadjam azt a boldogságot, a mi tőlem meg van tagadva.

Midőn Agátától elbucsuztam, azon az utolsó napon az ő angyali arcára néztem és megígérttem neki, hogy miután hatalmamban áll, akaratom is lesz hozzá, hogy a maga életét ozentul annyira megközelíthetvé teszem a tökéletes üdvösségnek, a mennyire a világ a tévedő halandóknak megengedi, hogy azok lehessenek; és Agátáért megtartom ezt az ígéreteket, ámbar azt téve, minden esélyt elvesztem annak, hogy magát meggyerhessem.

Pearl, a maga atyja nem volt a Ffrench

a legelkeseredettebb harczra, hogy meghítsák Bánffy báró törekvéseit, akinek az önrendelkezésről szóló törvényjavaslati csak arra jók, hogy kijátszák a független Magyarország törvényben biztosított önrendelkezési jogait.

Szívélyes ovációkban részesítették minden párt részéről Bartha Miklóst, ki ma jelent meg először rövid időre a házban, hogy az elnökségnél benyújtsa megbízó levelét.

Sűrűn meglett pad sorok s szerföltött népes karzat mellett Szilágyi Dezső feltizenegy óra tájban nyitotta meg az ülést.

Az elnöki előterjesztések után mindenki a Bánffy báró felszólalását várta. Csakoztak azonban, mert helyette Fejérváry báró állott föl szólásra a betérjesztette jelentését a legutóbbi év önkéntesi vizsgálatainak eredményéről s az ugyanezen idő alatt a hadseregben előfordult ügyköltségokről.

Lukács László pénzügyminiszter tartotta meg ezután exprozióját, betérjesztve az 1898-ik évi költségvetési előirányzatot. Csöndes, elhaló hangon mondta el majdnem másfél óráig tartó beszédét, részletesen ismertetve az előirányzatot s párhuzamot vonva az előirányzat s a múlt évben elélt tényleges eredmények között.

Rögtönget számsorokat operált, a házat azonban kevésbé érdekelte pénzügyi fejtegetése, ugyannyira, hogy az általános zivajban gyöngös hangja egészen elveszett. Beszédéből alig lehetett itt-ott érteni valamit, de azért a jobboldal — megjelenezte.

A napirendre tértek ezután. Tárgyalás alá vettek a közszeg és egyéb helyszegkről szóló törvényjavaslatot, melyet Ruffy Pál előadó ajánlott elfogadásra.

A szászok ismert álláspontját Schreiber Frigyes tolmácsolta, míg a javaslat mellett Eötvös Károly és Münnich Aurél szólaltak föl.

A ház javaslatot a szász képviselők kivételével általánosságban megszavazta.

Miután a részletes tárgyalást a holnapi ülésre halasztották, Bánffy Dezső báró nyújtotta be az önálló rendelkezése vonatkozó következő javaslatot:

Miután a vám- és kereskedelmi szövetségre, valamint a hadügyre nézve a monarchia két állama között az 1867. évi XII. t. cikkben előírt módon egyezség eddig még nem jött létre, az idézett törvény 68. §-a alapján ezennel rendeltetik:

1. §.

1. Az 1887. évi XXIII. t. cz. 1-6 §-nak 2-ik bekezdésében foglalt határozatok. 2. Az 1878. évi XX. t. cikknek az 1-től kezdődő XXII-ig terjedő cikkeiben foglalt határozatok azon módosításokkal, melyek ezen határozatokon az 1887. évi XXIV. t. cz., továbbá az 1891. évi XXIX., az 1892. évi XVIII., az 1893. évi XLI, és az 1897. évi VIII. t. cik-

György gyilkosa; ő az én kezem által halt meg; ő a barátja ellen követett nemtelen árulásának az áldozata volt.

Mi, Dartrey Clive és én, Monte Carlóban találkoztunk a Ffrenchekkel, és miután egykoruak és egy nemzetiségűek voltunk, rögtön megbarátkoztunk, Dartrey Gáspárhoz csatlakoztunk és én Györgyhöz.

Egy ideig minden jól ment; de végre nekem okom volt azt gyanítani, hogy György engem egyszerűen csak eszközül használt fel a saját céljai elérésére, és hogy míg részvéttel színeltem irántam egy kis szerelmi ügyemben, valóságban mindent elkövetett, hogy a leányt elcsábítsa tőlem. Szerelmem tárgya egy szép angol leány volt, a ki mint társalgóné jött egy öreg grófnéval Monte-Carlóba; mi nem voltunk tényleg jegyesek, de a leány tudta, hogy szerettem és viszonozni látszott a szerelmemet.

Az én részemről gyermekes szerelem volt, és most már bizonyos vagyok benne, hogy ha a maga mentere hagyta volna a dolgokat, mi soha sem léptünk volna házasságra; de abban az időben borzasztó szerelmesnek képzeltem magamat, és miután feltéken természetű vagyok, minden szó, a mit más fiatal emberek intéztek hozzám, ingerültségbe hozott.

Egy este — ugyan azon este, midőn György a kaszinóban az olaszsal összeveszett, — vissza indultam a hotelembe, midőn hirtelen két ismerősem látszó alakot láttam az uton előttem menni. Volt valami rajtuk, a mi felébresztette a kíváncsiságomat, és gyorsítva a lépteimet, elég közel mentem, hogy Ffrench Györgyöt és Devine Alicet felismerjem.

Györgynek akarja a leány dereka körül volt fűzve, attitűdjé a szerető attitűdjé volt. Ezt látva, dühbe jöttem és a kerti uton előre utánuk siettem, hogy általuk nem látva, utolérjem őket.

kek által tétettek. Az osztrák magyar-bank szabadságának meghosszabításáról szóló 1887. évi XXVI. t. cz., nemkülönben az 1890. évi XX. és az 1892. évi XX. t. cikkek 1898. évi december 31-ig hatályban maradnak, feltéve, hogy az ezen határozatoknak és törvényeknek megfelelő jelenlegi állapotok és viszonyosságok a Felső és többi királyságokban szintén változatlanul fentartatnak.

Ugyanezen föltétel alatt 1898. évi december 31-ig hatályban tartatik az osztrák-magyar bankot cselekvőleg illető, eredetileg 80 millió forint tavó államadósági tárgyában az 1887. évi XXVII. t. cz. alapján kötött egyezménynek I. és II-ik cikke is, III. cikkének végrehajtása pedig egy évvel elhalasztatik.

2. §.

Felhatalmaztatik a pénzügyminiszter, hogy az osztrák-magyar bank szabadságának az 1. §. 3-ik pontja szerint elrendelt meghosszabítása folytán szükséges egyezményt az osztrák-magyar banknak megköthesse.

3. §.

A jelen törvény 1898. január hó 1-én lép életbe.

Hatályát elveszti a jelen törvény 1898. december 31. előtt is, ha a magyar korona országai és a Felső és többi királyságai és országai között az 1-6 §-ok paragrafusban megjelölt ügyekre nézve az 1867. évi XII. t. cz. értelmében és az abban meghatározott módon egyezmények kötődnek és azok törvényerőre emelkednek.

Utasítatik a kormány, hogy arra az esetre, ha a tennébb említett egyezményekre vonatkozó javaslatok legkésőbb 1898-ik évi május hó 1-jéig a monarchia állama törvényhozási elé nem terjeszthetők, a jegy-bank ügynek, nemkülönben a jelen törvény első paragrafusában ideiglenesen szabályozott többi kérdéseknél, ez utóbbiaknak az 1867. évi XII. t. cz. 68. §-ában fenntartott jogalapja leendő állandó szabályozás iránt javaslatokat tegyen elő, még pedig oly időben, hogy ez a szabályozás még 1898. december 31. előtt törvényerőre emelhető legyen.

Ha az 1898. évi decz. 31-ig terjedő időn belül az első §-ban említett jelenlegi állapot, illetőleg viszonyosság a Felső és többi királyságokban és országokban bármilyen oknál fogva változást szenvedne: utasítatik a kormány, hogy az ország pénzügyi és közgazdasági eszközeinek megvéására és érvényesítésére szükséges javaslatokat haladéok nélkül az országgyűlés elé terjeszse.

A mennyiben e célra azonnal intézkedések szükségesek merülne fel: a kormány a szükségesnek mutatkozó intézkedéseket a törvényhozás elhatározásáig rendeleti uton életbeléptetheti.

A jelen törvény végrehajtásával a miniszterium bízatik meg. Budapest, 1897. évi december hó 6-ikán beadja.

báró Bánffy s. k.

miniszterelnök.

Holló Lajos most a Ház helyeslése között kérte a fontos javaslat felolvasását. Az

„A György és nevelője között történt veszekedésről beszélték; a fiatal Ffrench indulatosan mondta, hogy nem lesz tovább a Rose ur keze alatt, és kérte Alicet, hogy szökjék el vele.

„Akar a feleségem lenni? egykor gazdag leszek.” — mondá, és a holdvilágnál diadalmas kifejezést láttam a leány szép csalárd arcába jönni, mintha a gyöngéd csábító szavakra a beleegyezését adná.

„Soha sem felejttem el, hogy milyen szenvedély dult bennem, egy ideig olyan voltam, mint egy ördög, teljesen beszámíthatatlan állapotban. Elhatároztam, hogy megölöm Györgyöt. Ő mindjárt vissza megy a Kaszinóba, miután Devine kisasszonyt haza kísérté, és én az ut szélén egy bokor mögött várakoztam reá.

Körülbelül egy negyed óra múlva jött vissza, és midőn elhaladt azon hely mellett, a hol én voltam, utánna ugrottam és azt a kis tört, melyet azon nap, mint ritkaságot vásároltam és véletlenül a zsemben felejtettem, a szívébe döftem. Miután a bűntett el volt követve, megijedtem, a tört mielőtt a földre tettem, a hotelbe siettem, és utközben senkivel sem találkoztam. Midőn Dartrey haza került, a mi körül-belül tíz percz múlva történt, engemet az ágyban és látszólag aludva talált.

A György holttestét másnap reggel találták meg, és hogy maga tudja, a gyanu a maga atyjára esett, kinek veszekedése a tanítványával köztudomású dolog volt.

Azonban St. Claire ur alibit mutatott fel és felmentették. Tehát, még ha szándékomban lett volna is, nem volt ok reá, hogy bűnömöt felfedezzem. A Devine kisasszony és köztem való szerelmeskedésről senki sem tudott és soha sem adtam tudtára, hogy Györgyre feltéken voltam. Következés képen, én még csak említve sem voltam a dologban és a vizsgálaton mint tanu sem voltam.

utolsó paragrafus felolvasásánál felzudult a baloldal:

- Ezt Bádeni csinálta!
- Ez nem önálló rendelkezés!
- Mi ez?

Majd az indokolást olvasták fel, melynek elhangzása után Justh Gyula harsány hangon kiált:

— Eljen a független Magyarország! Ez az a fölkialás száz ajakról talál visszhangra. Még Kossuth Ferencz kérte, hogy a miniszterelnök előterjesztésére holnap tesse meg hosszabb indítványát és miután erre az engedélyt mekapta, a Ház nagy izgatottság közepette széjjelment.

A kitóduló ellenzéki képviselők még egyre kiáltották.

— Eljen a független Magyarország! Ezzel a lelkesítő jelszóval megy bele az ellenzék a hosszú, tartós harczba.

Kárpát-egyesület.

— Az E. K. E. építő bizottsága. —

Kolozsvár, decz. 5.

A Kárpát-egyesület 3-ik bizottsága, az építő bizottság alakult meg szombaton d. u. 5 órakor, Melitskó Frigyes főmőrnök elnökelete alatt. — Jelen voltak: Pál István kanonok, Nyirei Géza dr., Fodor János, Merza Gyula, Kovács Géza, Kelemen Gábor, Lévy Lajos és Radnóti Dezső.

Melitskó Frigyes megnyitván az ülést, kifejezi, hogy mily nagy jelentőségű feladat megvalósítása vár a bizottságra. E bizottságnak kell az összes építendő menedékházak tervrajzait, költségvetéseit elkészíteni és a menedékházak építését kezdeményezni. Utal e tekintetben a külföldre, hol ilyen irányban bűnölös eredmények értek el. Végül a bizottságot megalakultnak jelentvén ki, előadónak Fodor Jánost és jegyzőnek Kelemen Gábert kéri fel.

Fodor János előadó hosszabb beszéd kíséretében, a bizottság munkakörét vázolja, kiemelve, hogy a bizottságnak feladatai a következők:

1. Az egyesület tulajdonát képező, illetőleg annak tulajdonába áment menedékházak és messzelátók fenntartása és kezelése felatti örködés.

2. Uj menedékházak és messzelátók létesítésének előmozdítása, és pedig: a) az egyesület központja által létesítendő ily építkezések kezdeményezése, egyetértőleg az utjelzéseket eszközölő és kirándulások rendező bizottságokkal, az ezen építkezésekhez szükséges tervek elkészítése; b) javaslatlétél az egyesület vidéki osztályainak anyagi és erkölcsi támogatására, hasonló építkezések letesítése körül c) egyes vidéki városok, így különösen a magyarországi alföldi városok közönsége érdeklődésének és áldozatkészségének felkeltése, menedékházaknak az erdélyreai szebb hegyvidékeken saját költségükön való felépítése és berendezése iránt.

tam behiva. Dartrey nem tudott a bűnéről; ő hitte a maga atyja bűnösségét, de a mi legközlönösebb, St. Claire urnak az egész életében jó barátja maradt.

„En előttem az élet azóta a lelki-furda és megbánásnak a hosszú időszaka volt. Felhagytam a tanulmányaimmal, külföldre mentem és Angliába visszatérve, magamat és szegyenemet egy alantas állás elfoglalása által próbáltam elrejtetni és így előbbeni barátainak a körétől távol tartani.

A véletlen Leydonba hozott, éppen a Ffrenchék szomszédságába; Gáspár nem ösmert meg, tehát ott maradtam. Aztán, maga jött ide, maga drágám, hogy életemet felderítse és feltettem magamban, hogy megmennt Dartreytől, mert tudtam, hogy annak a hatalmában volt, miután ő valószággal hitt a maga atyja bűnében.

„Ő irt nekem, tudatta velem, hogy kinek a leánya és régi barátságunk nevében kért, hogy folytonosan tudósítam őtet a maga viselt dolgairól. Ezt nem tettem volna meg, de láttam, hogy Sir Gáspár szeretni kezdte magát és nem tudtam elviselni, hogy neki átengedjem magát. Lelkismeretemet kéztetett, hogy bűnömöt valljam meg és szabadítsam fel magát a Dartreynek tett házassági ígére-től; de akkor egészen elvesztettem volna. Midőn Dartrey azzal fenyegetődzött, hogy mindent elmond Sir Gáspárnak, — ha maga hallgat az ő házassági ajánlatára, én, szerezve magát, a hogy szerettem, elhatároztam magát saját magamnak megnyerni és gondoskodó szeretetem által a multat kitöröltni. — A maga válasza és leplezetlen ellenszenva irántam, olyan gyötrelmet okozott, a milyent reményem, hogy maga soha sem fog érezni és ekkor elhatározott, hogy legyen olyan szerencsétlen, a milyenné engemet tett.

(Folytatása következik.)

AZ „ELLENZÉK” TÁRGZAJA.

1897. Deczember 6.

Az atya büne.

— Angol regény. —

Az „Ellenzék” számára fordította: AMICA.

XXXIII.

(Folytatás.)

(66.)

És így, szilárd kézírrattal, melyen a szilárd levő igazatosságnak semmi nyoma sem volt, Pearl megírta a levelet annak a férfinak, a kit gyűlölt, de a kinek esetleg a felesége kell, hogy legyen, ha valami közbe nem jön, mi őt azon kegyetlen hatalomtól, melylyel felette bir, meg nem szabadjátja. É mint a nevéét aláírta, egy nehéz sóhaj szállt a kebléből, mialatt egy köny csepp esett a papírosra, mert egy tetszett előtte, mint a aláírásával boldogságának az utolsó nyelétől fosztotta volna meg magát.

XXIV.

A Dartrey Clivehez irt levelet egy bokorba téve, Pearl meg akarta azt cizmezni, midőn kopogtatás hallzott az ajtaján, és Hephzibah belépett.

— Egy levél a kisasszony számára, — mondá az öreg cseléd, azzal a kíváncsisággal nézve azt, a mi szokása volt, és úgy tartva az ujjai között, mint ha valami szives volna meg öle. Sir French Gáspár hozta, folytatá, és a kebléből, hogy mondjam meg a kisasszonynak, hogy ma reggel hagyta az Udvarban, és ő azt gondolta, hogy fontos, tehát hozta.

Pearl megretent, és elpirult egy küssé,

3. Véleményező közreműködés minden a központi választmányhoz építkezési ügyekben érkező beadvány elintézésénél; végül

4. Kisebb családiás jellegű nyaraló és üdülő telepek létesítésének előmozdítása.

A bizottság az előadó előterjesztését megélvezte, s minthogy a vidékre nézve is irányító lehet, az „Erdély”-ben kiadni határozta.

Radnóti Dezső főtitkár javaslatára a bizottság alelnöknek Pákey Lajos, műszaki tanácsosoknak Hirschfeld Lajos és Endrasszer Benedek, előadónak Fodor János, jegyzőnek Kelemen Gábor tagokat választja meg.

Azután előterjesztettek a központ által a bizottsághoz írt ügydarabok, és pedig:

1. A szent-Anna-tó menedékház ügye, melynek tervrajza és költségvetése már kész van. E menedékház költségeire Csikvármegye 100 forint, szavazott meg.

2. Az ünkösi menedékház ügye. Az ünkösi már volt a szász Kárpát-Egyesületnek menedékháza, azonban legett.

3. A görény-vidéki menedékház ügye. A költségekhez való hozzájárulásra a földművelésügyi miniszter volna felkérendő.

4. A szováta-vidéki védőkunyhó ügye. A maros székli havas birtokosság bizonyára támogatni fogja az egyesületet a kunyhó felépítésében.

5. A paring-kirzsiai menedékkunyhó ügye, melyhez vezetők utakat a szász Kárpát-egyesület készíti el.

6. A rekizeli menedékkunyhó ügye, a mely félig már készen is van.

7. A pilisi menedékház ügye, melynek elismertetését az alsó-fehérmegye osztály végzi.

A bizottság az ügydarabokat elő fogja készíteni és a legközelebbi gyűlésén javaslatot megteendő.

Ugyancsak ezzel kapcsolatosan tárgyalattatott a Kányafőn építendő messzelátó ügye, melyre vonatkozólag Pál István kanonok a román, katolikus status szíves támogatását megígérte.

A menedékházak, messzelátók stb. szabályzatát lévén elutasított, erre nézve a bizottság külön előterjesztést fog tenni.

A radna-borbereki fürdőn eszközözendő magán építkezések, villák stb. tervére vonatkozólag szintén kimondották, hogy azokat a bizottság fogja felülvizsgálni.

Végül az elnök ismételtén kérvén a bizottsági tagok szíves támogatását, az ülést berekesztte.

Felhívás.

Alsófehér vármegye gazdasági közönségéhez.

Alsófehérvármegye Gazdasági Egyesület a Nagyméltóságú Földművelésügyi min. kir. Miniszter ur támogatásával az 1897. év január, február és március hónapjaiban népies téli gazdasági előadásokat rendez, mely előadások által a gazdasági üzem körébe tartozó, és pedig a mezőgazdaság, erdészet, állategyesület, szőlőművelés, borászat, gyümölcsészet köréből, erre felkért szakemberek és szakközvegyek által, a mezőgazdasági ismereteknek minél szélesebb körben való terjedését óhajtja elérni.

Ismeretes a t. c. z. előtt az, hogy hazánk, de különösen az erdélyi részek mezőgazdasága csak akkor fogja a gazdának fáradságát, odaadó buzgalmát, szorgalmát jutalmazni is egyúttal, ha az okszerű mezőgazdasági ismeretek a mezőgazdálkodással foglalkozók, különösen a földművelés-között mintól szélesebb körben fognak elterjedni.

Ezt előzve gazdasági egyesületünk eme akciója is, és a népies téli gazdasági előadások rendezésével oda fogunk hatni, miszerint egy a közép-, valamint a kisbirtokos osztály az előadásokból ezemi hasznot merítvén, gazdaságában anyagi haszonnal értékesíthesse a népies előadásokon szerzett tapasztalatait.

A népies téli gazdasági előadások sorrendjét az alábbiakban közöljük és felkérjük a t. czimet: szíveskedjék a népies téli gazdasági előadások eszméjét mentől szélesebb körben terjesztani, gazdátársait az előadásokon való megjelenésre buzdítani, hogy gazdasági egyesületünk fáradságát siker kísérje, a mely erkölcsi siker — végeredményében tekintve a dolgot — vármegyénk gazdasági közönségének komoly és a korral haladni vágyó tevékenységét tünteti fel egyúttal.

Az Alsófehérvármegyei Gazdasági Egyesület nevében.

Nagy Enyéd, 1897. december hó 1. én.
Székelyhid V. k. Zeyk Dániel s. k. gazd. egy. titkár. főispán, g. egy. elnök.

1897. év.

I. Előadás.

Nagy-Enyéd. December hó 19-én

I. előadó: d. e. 11—12-ig. Dr. Szaniszló Albert ny. gazd. tanintézet tanár.

Tárgy: A növény-élet köréből.

II. előadó: d. e. 12—1-ig. Mórággy István v. iskolai igazgató.

Tárgy: Gyümölcstermésről általában, különös tekintettel a régi gyümölcsök ápolására és új gyümölcsök létesítésére.

II. Előadás.

Vizaknán. December hó 28-án.

I. előadó: d. e. 10—11-ig. Török György állami állatorvos.

Tárgy: Házi állataink között előforduló fertőző betegségek és azok elleni óvintézkedésekről.

II. előadó: d. e. 11—12-ig. Gálffy János sz. l. felügyelő.

Tárgy: A gyümölcsfa-tenyésztés fontosságáról. s ebből kifolyólag a gyümölcsfák szaporításáról.

1898. év.

III. Előadás.

Balászfalván. Január hó 16-án.

I. előadó: d. e. 11—12-ig. Dr. Szaniszló Albert.

Tárgy: A növény-élet köréből.

II. előadó: d. e. 12—1-ig. Székelyhid V. k. e. titkár.

Tárgy: Kiválóbb takarmány-növényeink termeléséről.

IV. Előadás.

Gyulafehérvárt. Január hó 23-án.

I. előadó: d. e. 10—11-ig. Dr. Szaniszló Albert.

Tárgy: A növény-élet köréből.

II. előadó: 11—12-ig Dr. Ebergényi Sándor főispáni titkár.

Tárgy: A mezőgazdaságról és mezőrendőrségről szóló 1894 évi XII t. cz. magyar törvénye.

V. Előadás.

Maros-Ujvárt. Január hó 30-án.

I. előadó: d. e. 10—11-ig. Gálffy János sz. l. felügyelő.

Tárgy: Szőlőművelés — a filloxera elleni védekezési módok ismertetése.

II. előadó: d. e. 11—12-ig. Székelyhid V. k. titkár.

Tárgy: A termőtalaj megműveléséről.

VI. Előadás.

Magyar-Bükksőn. Február hó 13-án.

I. előadó: d. e. 11—12-ig. Dezső Zsigmond vm. főerdész.

Tárgy: Kopár területek befásításáról.

II. előadó: d. e. 12—1-ig. Székelyhid V. k. titkár.

Tárgy: A kisebb gazdaságok gazdasági felszereléséről.

VII. Előadás.

Alvinczen. Február hó 20-án.

I. előadó: d. e. 10—11-ig. Bartók Géza állattenyésztési felügyelő.

Tárgy: A tenyésztéssel felneveléséről.

II. előadó: d. e. 11—12-ig. Székelyhid V. k. titkár.

Tárgy: Az 1897. évi országos szőlőszeti tanulmány ut tapasztalatairól.

VIII. Előadás.

Magyar-Igenben. Február hó 27-én.

I. előadó: d. e. 10—11-ig. Mórággy István.

Tárgy: Filloxeravész, és ez ellen való védekezési módok ismertetése.

II. előadó: d. e. 11—12-ig. Zöld József urad. gazdatiszt.

Tárgy: A trágyázásról, kapcsolatban a takarmány-bükköny és mohar termeléséről.

IX. Előadás.

Tövisen. Március hó 13-án.

I. előadó: d. e. 10—11-ig. Dezső Miklós sz. l. felügyelő.

Tárgy: A trágya termelése és kezelése.

II. előadó: d. e. 11—12-ig. Székelyhid V. k. titkár.

Tárgy: Házi állataink gondozásáról.

X. Előadás.

Vingárdon. Március hó 20-án.

I. előadó: d. e. 10—11-ig. Dezső Miklós.

Tárgy: A filloxera elleni védekezésről.

II. előadó: d. e. 11—12-ig. Zöld József.

Tárgy: A tagosítás rövid ismertetése.

A szarvasmarhatartás, az apa-állatokra való különös tekintettel.

XI. Előadás.

Zalathán. Március hó 27-én.

I. előadó: d. u. 2—3-ig. Dezső Zsigmond.

Tárgy: A kopár területek befásításáról, A bükkösöknek fenyevel való elegyítéséről.

II. előadó: d. u. 3—4-ig. Török György.

Tárgy: A havasi szarvasmarha-fajták okszerű tenyésztéséről. Állati fertőző betegségek ismertetése.

XII. Előadás.

Abrudbányán. Március hó 29-én.

I. előadó: d. e. 10—11-ig. Török György.

Tárgy: Állati fertőző betegségek ismertetése.

II. előadó: d. e. 11—12-ig. Dezső Zsigmond.

Tárgy: Kopár területek befásítása. A bükkösöknek fenyevel való elegyítéséről.

A népies téli gazdasági előadások végén hasznos gazdasági füzetek a hallgatóság között ingyen fognak szétosztatni.

Alsófehérvármegyei Gazdasági Egyesület.

A „Kegyes tanítórend” és a németesítés.

Írta: Székely Dénes.

Ezen derék, hazafias rendet, a melynek a magyar oly sokat köszönhet, a vallásosság, a tudományosság, és a tanítás áldásos huzalmán kívül, gyönyörűen jellemzi a bátor, nemzeti fellángolás és az elszánt vitéség is. Bátorúgról szépen tanuskodik a következő eset, melyet felujtani újól nagyon jó lesz,

hogy a mostani fiatal nemzedék is vegyen tudomást róla.

A negyvenkilences leveretés után, az országos gyászban és zokogó csendben országosra csendes megadással egy szebb jövő reményében tanítottak a hazafias kegyesrendiek. Így volt ez Kolozsvárt is. Hazánk ege ez időben folytonosan mindig borult volt. Jött egyik önkényes rendelet a másik után és szavunk az ellen nem lehetett, tűrni és szenvedni kellett! De a szenvedések hosszú sora még mind nem járta le magát. Volt még egyéb is megírva ellenünk a bécsi gonosz tanácsosok noticiájában s most elérkezettnek látták az időt odafenn más gonoszított is elkövetni a magyar nemzettől. Most az ideje, gondolják ott a Lajthán tul, tegyük némett a magyart. Elég az hozzája, 1855. januárjában hozta a pót a kétféjű sasos pecsét alatt a levelet, a kolozsvári r. kath. főgymnasium igazgatójához, azon kérdéssel, hogy adjon véleményt a tanári kar arról, mikép történhetik meg, hogy a jövő 1856 évben a tantárgyak már német nyelven adassanak elő a kolozsvári teljes gymnasiumban.

A nagyszabóni kormányzók ezen kérdésére, képzelen, milyen sötét boru lepte el a kegyesrendi tanárokat. Lelki szemeikkel látom a nagy lyceumi tanácsterem hosszú, zöld posztóval borított asztalát. Látom a reverendás tanárokat komoly arccal boruval nemes homlokukon. A kegyesrendi tanárok fájdalmas meglepetésük után csakhamar összegyűlekezének tanácskozni a nagyfontosságú választáson, s szerkesztették az erd. cs. k. kormányzóhoz, herceg Schwarzenberghez egy gyönyörűen kidolgozott vélemény nyilvánítást, udvarias hangon, a melynek minden sorából kirt a lelkes magyar érzés, az okosság és igazság; mely tele van büszke öntudattal, mely életre halálra védi anyanyelvünket s állami jogosultságunkat. El van mondva ottan, „hogy a német nyelvnek előadói nyelv való behozatala, ha csak nem az egyházi és polgári mindkét állam szembezők kárára, erkölcsileg lehetetlen!” Mert tekintve azt, mi a mindenható Istennek, tekintvén mi apostoli Főlélegének, s tekintvén mi a szeretett Hazánk sajátja és igénye, azon meggyőződésre jutott a tanári kar, mikép teljes lehetetlen az ifjúság elmélet, szívét, lelkét, tökéletlen birt és értett nyelven úgy idomítani, vezetni, hajtani, hogy az oktatás és nevelés legszentebb céljának elég tétessék, mi nem más, mint: szolgálni Istennek, Királynak és Hazának! — Ugyanis nagyérdéki dolog, felszeng miveltésű tudások polgárokat, kiknél veszedelmesebb nincs; vagy lehetőleg kivált a valódi bölcsességre vezetőket adni át az államnak? Már pedig a német-nyelvtudás azan foka, melyen az előadandó tárgyak az elme, szív- s lélekbe sikeresen bevezethessenek, s mintegy vérré váljanak, csak a boldog óhajások közé sorozandó; mert itt a német nyelvnek, melynek szükségességét önként állítjuk, s elismerjük, márve épen az, mi a görög és latin nyelv az osztrák birodalom részeiben, hol az érintett nyelvek bár mindig és rendszeren előadattak, mégis előadói nyelvtől alkalmazhatók soha sem találhattak, itéltek, „Végre befejezésül mondotta a mezezetes irat:

„Ezek következtében a kolozsvári róm. kath. gymnasium tanári kara mindkét állam érdekét már kötelességénél fogva is szíven hordozván, s egyzersmind meggyőződésén arról, mikép az egyházi és közoktatási magas ministerium Ő cs. kir. apostoli Főlélegének, a dicsőségesen uralkodó fejedelemnek inkább akar becsületes jó magyárokat, mint sem jó magyar, sem jó német, s felszeng módon képezett polgárokat neveltetni: legáltalánosabb hódolattal jelenti ki azon már kifejtett meggyőződését, mikép a német nyelvnek, mint oktatási nyelvnek behozatala a helybéli róm. katolikus gymnasiumba, ha csak nem az egyházi és polgári mindkét állam kárával, „erkölcsileg lehetetlen.”

Ezen nagyszerű nemzeti ülés képét csupán a még élő k. d. értendes tanár tudná leírni, ecsetelni. Az egész felirat roppant r. d. kesen, lojálisan, főleg pedig nemzetiesen szól. Az iskolai értesítő, ill. évkönyvet pedig minden ezen-ura nélkül kinyomattak az érdemes tanárok, ezen nevezetes felirattal együtt, melynek tartalmát a gymnasium fiatal-ságával, kátrából tudatták.

Tehát ezen hőselekt tanárok a kérdésre nem azt felelték, hogy mikép lehetne a német nyelvet előadói nyelvvé behozni, hanem, hogy azt behozni nálunk erkölcsi lehetetlenség. Áldassék szent nevük ezen első sorban magyar tanároknak! erős ellenállásukért, mert ha engedni találtak volna az önkénynek, első sorban Erdély vesztett volna, s a utána a többi magyar tanintézeteket nem is kérdezték volna meg, hanem egyenesen ment volna egy önkényes parancs hozzájuk ez iránt, utána jött volna nagy Magyarország.

Hála Istennek! hogy nem így történt, és hála ezen hazafias magatartásért a következő kegyesrendi tanároknak: Sláby József m. k. volt Reg. Igazgató tanár. Perlaky László m. k. tanácselősi jegyző. Magyarász Incze, Tritemer László, Englohnér Vincze, Vass József, Ovsik Alajos, Matusik Nep. János, Horváth Pius, Kulhanek Antal, Lajos Nep. János, mindnyájan kegyesrendi áldorok és Finály Henrik h. tanár.

Dicséret érte az elhaltaknak, és dicséret a még élő, hazafias érzésű tanároknak.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, december 7.

Lapunk jövő száma a közbeeső ünnep miatt csütörtökön (decz. 9.) jelenik meg.

— Majláth püspök az ifjúság közt. A Kolozsvárt időző gr. Majláth Gusztáv erdélyi r. kath. püspök tegnap délután látogatást tett a kegyesrendiek vezetése alatt álló kolozsvári r. kath. főgymnasiumban. A főiskola ifjúsága és a tanári kar tagjai a rajzteremben gyűltek össze, s várakoztak a püspökre, ki a látogatást előre jelezte. Az ifju főpap pontban 3 órakor érkezett meg a terembe Pál István kanonok, Erdélyi Károly főgymnasiumi igazgató, Tóth Jenő házifőnök, Russel Károly kalazantinumi igazgató, Réthy Márton főlelel isk. igazgató stb. kíséretében. Az egybegyűlt ifjúság lelkes ovációkkal fogadta a püspököt, a kit teljesen meghiagott az ifjak hódolata.

Megérkezése után mindjárt imát mondott, majd hosszabb beszédet intézett az ifjúsághoz, mely egyszerű és keresetlen hangjával és őszinteségével minden szívet meghatott. Beszéde elején hálát adott Istennek, hogy betegségéből felépülve, megjelenhetett a nemus ifjúság körében. Magasztaló szavakkal emlékezett meg a kegyes tanítórend alapítója Kalazanci Szent Józsefről, s ennek az ifjúság iránt való nagy szeretetéről, mely fennmaradt a rend tagjai közt maig s ádásos működését folytatják az ő hű utódai.

Nagy jótétemény ez — ugymond — hogy vannak szentek, mert ezek példát nyújtanak és szent életre ösztönzik a nemzedéket. Magasztos dolog, mikor az ember Isten kegyelméből embortársának jótéteménye lehet. Kalazanci József különösen két jellemvonását emel ki: nagy tiszteteltét Mária iránt. — Az egész világon el van terjedve ez erénye és működése. Az ifjúság is sokat köszönhet a nevelési szellemnek és a szeretetteljes gondozásnak. Utal a gyűri kongregációra, a mikor is az ifjak nagy küzdelmet fejtettek ki Mária tiszteteltének terjesztésében, s hogy mily sok önmegáldozatát szenvedtek a küzdelemben. Példákkal mutatja ki, hogy a ki buzgón fohászkodik Istenhez, az a segítséget is megtalálja. — A másik jellemvonásként a rend alapítójának, az iteni Gondviselésben való rendületlen bizalmát említi fel. Sok elengése volt a szent életű férfiaknak, de ezeket nem hogy büntette, hanem még pártolta őket, mert bizott az Istenben, hogy ez ki-szolgálatja az igazságot. Inti az ifjúságot a magukba szállásra s kéri, hogy lelkeiket a bűn terheitől igyekezzenek a gyónás által megtisztítani. Ezzel neki nagy örömet s maguknak békét szereznek. Végül apostoli áldását adta az ifjúságra, mely nagy figyelemmel hallgatta a püspök szép és okos beszédét s a végén viharosan megéljenzte. Ezután a püspök hosszabb ideig gyóntatott s csak 5 óra felé távozott el a gymnasium épületéből.

— Az E. M. K. E. igazgató választmánya folyó évi december hó 12-én d. u. 3 órakor a városi házban lavi rendes ülést tartja. Ez ülésre a választott és alapító választmányi tagokat tisztelettel meghívjuk. Kolozsvárt, 1898. december 7. én. Gróf Béli Ákos elnök, Sándor József, alelnök-főtitkár. Tárgyak: 1. Folyó ügyek. 2. Földválasztmányi ügyek. 3. Gazdasági ügyek.

— A Kolozs-monostori gazdasági tanintézet folyó hó 5-én diszgyűlést tartott. Ő felsége által adományozott 10 szobor megünneplésére. Az ifjúság dalkör a Gyarmathy-féle Király Hymanussal ayította meg az ünnepély sorrendjét; majd Páter Béla tanár, mint az olvasókör elnöke szépen méltatta az ünnepély jelentőségét s egyúttal Bartha Imrét, az olvasó kör főjegyzőjét felkérte a legfelsőbb királyi kézirat felolvasására, mely a tiz szobor adományozásáról szólt. Ezután Vörös Sándor kir. tan. akad. igazgató, ki díszmagyarban jelent meg, szép beszéd kíséretében méltatta nemzetünk kimagasló 10 alakját. Lankonics Lajos III. éves hallg. E. Kovács Gy. „Eljen a király” ezimű költeményét. Z. Kiss Károly III. éves hallg. Szeksei József III. éves hallg. 10 szoborról ezimű alkalmi költeményét. Molnár Andor III. hallg. „pedig a Vörösmarthy „Hymnusát” szavalta el általa.

lános tetszés közt. Végül a dalkör a Hymnuszt énekelte és a hallgatóság a király elletésével az ünnepélyről eloszlott.

— Hangverseny. Kolozsvárt csudálatosképpen, pedig elég kiváló diletánsokkal rendelkezik, a hangversenyek olyan ritkák, hogy valóságos esemény számba megy egy-egy hangverseny. A közönség, mely előzőtt a hangversenyek iránt mindig a legnagyobb érdeklődést tanúsította, az utóbbi időben teljesen meg volt fosztva ezeknek az élvezetektől. Mert azon a pár hangversenyen kívül, melyeket a konzervatórium szokott rendezni az ő tagjai számára, alig számolhatunk be, akár csak egy nagyszabású haversenyről is. Épp ezért örömmel ragadjuk most meg az alkalmat, hogy hirdlj adjuk a közönségnek, hogy csütörtökön, a ki szereti a szép éneket és zenét, annak alkalom fog nyilni mindkét élvezetben részesülhetni. Geiger Albert, a kiváló zongora művészünk rendez hangversenyt a Központi Szálloda dísztermében Palóczy Lajosné urasszony közreműködésével, kiknek gyönyörű énekművészetét jól ismeri közönségünk. A haverseny este 7 órakor kezdődik.

— A püspök ajándéka. Nemcsak szavakban, de tettekben is osztja gróf Majláth Gusztáv püspök az áldást, a hol csak megtekinthet. A tanítóköz Öthona főziskolájának gróf Schreinitz Gyuláné által 60 forint jutottat, mely kegyes adományként az egyesület e helyen is halás köszönetet mond.

— A debreczeni apa gyilkos az E. M. K. E.-nek. Móríz József az apagyilkos övifü Ilaván meghalván, vagyonát tudva vagyonát az E. M. K. E.-re hagyta. Móríz József végrendeletét — mint a debreczeni lapok írják — szombaton hirdette ki Szávary Lőrincz járásbíró Márk Endre, az E. M. K. E. debreczeni jog tanácsosa előtt. E végrendeletet Móríz József 1889. év. október 26-án tette dr. Molnár Gábor százados hadbíró, Szávary Jenő hadnagy és Bakos Boldizsár százados tanúk jelenlétében. E végrendelet hiteles másolatát az EMKE, mint az apa gyilkos vagyonának főörököse még 1890-ben megkapta, de nyilvánosságra csak most jutott az eset. Érdekes része a testamentumnak az is, hogy Móríz József vagyonából 1500 forint rendelt anyja és nővére sirja fölé állítandó díszes márvány sírkőre. Közös emléke lesz a gyilkos leányának és anyjának, a kit megölt, hogy — ugymond — kipusztuljon az egész szerencsétlen Móríz-család. — Móríz József maga 20—25 ezer forintba tette az EMKE-re szállható vagyon értékét, de levezetett, a hagyaték aligha éri meg a 15 ezer forintot.

— Vizvezeték. A kolozsvári vízvezeték részére tervezett Szászfenései ideiglenes vízigyűjtő létesítésére a mennyiségi és minőség próbak eszközökre a munkálatokat folyamatosan teszik. Ma d. u. bizottság szállott ki a helyszínére. Ez a bizottság szemlét tart a mennyiségi próbak felett és egyúttal hordóvizet is hoz a minőség megállapítására végett. A behozott vízből alkalma lesz a közönségnek is, főzészre és ivásra nézve próbákat tenni. A bizottságban a vízvezetési igazgató hivatal, több városi képviselő vett részt.

— Kárpát-estély. A Kárpát-estély rendező-bizottsága már magalakult. A rendező bizottság élén: ifj. Polcz Rózsa elnök, Fabinyi Rudolf, Persina Viktor és Szabó Károly alelnökök lesznek.

— Mánikus újságolvasó. Látom már sokféle csendes ördült, sokféle rögeszmével bíró és többféle mániában szenvedő embert, csak — mániikus újságolvasót nem ismertem. Már tudnillik olyan újságolvasót, a ki egy kávéházban minden állott nap egy újságot olvas; elkezd a czimen, olvassa mindennap, hogy előfizetés ennyi meg ennyi, nyitlér sora meg ennyi; folytatja a vezér cikkken, a tárczán, politikai híreken; átolvassa a politikai cikkeket, országgyűlést, újdonságokat, közgazdasági rovatot, búrje jelentést, bankmérleget, hirdetést és apró-hirdetést s végzi azon, hogy nyomtatták Habakuk Mihály körörfogógépén. Mondom, ilyen embert még nem ismertem; nem is hittem, hogy ilyen bolondok is léteznek.

Most már tudom, hogy vannak. Ugy véletlenül jöttem rá a New-York kávéházban. Ott szoktam átlapozni egy tea mellett a friss lapokat. Rövid idő alatt sorra átlapoztam a lapokat, a pinczér előmbé hordja mindeniket, csak egyet nem hoz el rendezsen. A minap is úgy jártam. Odaszólok hát a pinczérnek:

— Budapesti Naplót!
—

Az idő már éjfél felé járt, de csak alig ritkultak a vendégek. — Hogy lehet ez, tudtam magamban. A lapok hevernek: senki nem olvas.

Végre rájöttem a rejtély nyomára. Meg-mozdítottam egyik-másik embert, s kistűl, hogy minden lapot átolvastak, s most mindenik a Budapesti Naplót várja.

Igy aztán mindenfelől türelmetlen hangokat hallottam.

— Pincézér! Hozzon már Budapesti Naplót.

— Kézben van.

— Pincézér! Budapesti Naplót.

— Kézben van.

Ez így tartott hetekig. Rájöttem végére arra is, hogy mindig egy ember olvassa. Megfigyeltem tehát.

Beül az illető a kávéházba 9 órakor. Nem sokára megjő a lap. Kézbe veszi a Budapesti Naplót. Elkezdi olvasni elől és olvas, olvassa, még a végére nem ér. Hiába rakatja, hogy más is kéri; hiába figyelmeztetik, míg egészen el nem olvasott mindent, az apróhirdetésekkal együtt, nincs hatalom, mely kivégez kézből. Mikor pedig végigolvasta, az óra már éjfél felé tűnt, s ha nem volna, kik a lapot várják, mondhatnók — s a kávéház már néma lőn...

Másnap reggel ismét beül a kávéházba. Előkeri a Budapesti Naplót és újra átolvassa. Este 7 órakor ismét leül s a reggel másodszor átolvasott lapot harmadszor is átolvassa egészen és várja, míg az új megérkezik.

A kávéház e mulasságos alakját kiki megőrizheti a New-York kávéházban. Üljön le színház után egy picolóra és kérje háromszor egymásután a Budapesti Naplót.

Ha a pincézér azt mondja: „kézben van” nézzen szíjjel s a kinek kezében meglátja a Budapesti Naplót, bizonyos, hogy az az új-szolgálatos mániákus bolondja.

— Benigni Sámuel szűk baráti körben tegnap este ünnepelt meg eljegyzésének harminczadik évfordulóját. A gazdagon terített asztal mellett számos toaszt hangzott el, életre a minden körben nagyrabecsült házaspár.

— **Felhívás.** A kolozsvári állami hivatalok által létesített beteg- és temetkezési segélyező társulat igazgatósága felhívja Kolozsvár város közönségét, hogy ezen üdvös intézményt, mely különösen az iparosokra nézve nagy előny, becses pártfogással támogatni sziveskedjenek, miután ennél előbb és üdvösebb intézmény a jelen korban nem létezik, mert az alapszabály 7. § sa értelmében — aki az 1 ft 20 kr. beiratási díjat és 50 kr. havi díjat befizet, betegség esetén 40 kr. napi segélyben — és a netán bekövetkezendő halál esetén 50 ft. segélyben részesül és az elnök vezetés alatt a testület megjelenni köteles. Beiratkozni lehet körülölbőség nélkül a Belfarkas-utca 12-14 sz. alatt, hol Csenán János egyeteli pénztárnok bővebb felvilágosítással szolgál. Megjegyezni kívánjuk, hogy egyetünk rövid 4 évi fennállása óta már 2300 ft. alaptőkével rendelkezik. Beiratkozni lehet minden nap d. u. 2-3 óráig. Tisztelettel az igazgatóság nevében Farkas Kálmán egyesületi elnök.

— **A tanárok mellékjövédalma.** Ajánljuk az alábbi sorokat Sándor Mózes tanfelügyelő ur figyelmébe. Wlassics miniszter most szigorú rendeletet bocsátott ki, s melyben a középiskolai tanárokat és igazgatókat eltiltja egyes foglalkozásoktól vagy mellékkérésétől.

A rendelet szerint a tanároknak nem szabad részt venni pénzintézetek, betéti-, közkereseti és részvénytársaságok, általában üzleti uyereségre irányuló vállalatok alapításában és igazgatásában s nem szabad elfogadni ezeknél olyan állást, a mely állandó fizetés-sel, osztálékkal, részesedéssel, vagy egyéb jutalmakkal van összekötve.

A miniszter meghagyta a tanfelügyelőknek és főigazgatóknak, hogy e rendeletnek a betartására szigorúan ügyeljenek és panaszaikat esetről-esetre jelentessék be neki.

— **A jövő világító anyaga.** A kolozsvári légszuszgárnyak, minden költéséget felszámolva meg két kr. jába sem kerül 1 köbméter légszuszgár, mit köszönből izzaszt ki s a ki izzasztott izzaszt mint kokszot oly drágán adja, hogy a légszuszgár mint mellék termék ingyenbe marad, ennek dacára tisztítatlan is rozsis a gáz, csak az ára magas, 18 kr. köbte-runkint. E rozsz légszuszgár most csendesen el-hagyja a közönség, mert egy fiatal magyar ember nemrég komponált egy olyan légszuszgár előállító készüléket, a mibe csak vizet kell önteni s egy darab szén és méz vegyületet tenni s elő áll magától a legtisztább fény-nyel égő gáz. Ezt a gáz készítő, mely alig foglalt el akkora tért, mint egy gáz óra, tegnap bemutatták a Solymosi és Kosch gép-gyár Kolozsvár hid utcai raktárában. Az acelen légszuszgár tisztá, vakítóan szép fény-nyel égett. Mellette olyan volt a helyi légszuszgár pislogó fénye, mint az izzó lámpa mel-lét a fagygyu gyertya. Az acetylen gázt elő állító készülék ára 120 ft. Kezelése nem kí-ván több tudást, mint egy petroleum lámpa megöltése s meggyújtása. A légszuszgár olcsó. Egy 80 gyertya fényű lang óránkint 1 kr. ba kerül. A jövőben ennél még jóval olcsóbb lesz, mert az acetylen gáz anyagát, melyet eddig a Niagara erejével állítottak elő, Erdélyben fogják gyártani és így felényire száll annak az ára. A vidéki dohánygyárakat, ven-

déglőket és ipartelepeket most egymásután rendezik be acetylen világításra.

— **Gyászshír.** Hell Jánosné, szül. Kun Zsuzsanna, Kolozsvárt meghalt.

— **Batys bál.** Magyar Macskáson, Rigó György házában az ev. ref. templom szomszé-kárára 1897. évi december hó 12-én este zártkörű teli batys táncszíngalmat ren-deznek. A rendezőség elén: Rigó György, elnök, Sabin Lukács, alelnök. Párv Fülöp, ellenőr. Állanak és B. Gámn Imre pénz-tárnok.

— **Hazai gyártmányok ékszerekben.** Sárka János Kolozsvárt a Hid utcában lévő ékszerész és órász üzletét úgy rendezte be, hogy a legfinomabb ékszereket, a miket eddig külföldön, drága pénzért állítottak elő, nagy részt itthon saját üzletében készíteti. Az ék-köveket ezekhez első kézből szerzi be, miál-tal az ékszeres ára tetemesen olcsóbb, azok kiállításá pedig csinosabb. Sárka, különösen ékszeresben gazdagon berendezett raktáráról egy terjedelmes árjegyzéket adott ki az ék-szeresek rajzaival. Minden ékszernek a rajza után annak ára is ki van tüntetve. Ezzel a jegyzékkel az a család, hogy gyártmányait, s a magyar ékszeripar termékeit szélesebb kör-ben is megismertesse. Ez által lehetővé tenni igyekszik azt is, hogy a külföldet, a magren-delésekkel el kerülje a közönség.

— **Kidobott püspök.** Szalonikiból tá-viratozák, hogy Sava szerb püspököt, ki a szerb király nevében a Hilendár kolostort bir-tokába akarta venni, a kolostor szerzetesei kidobták, úgy, hogy ő kénytelen volt a ka-reai orosz kolostorba menekülni. Sava püspök hivatkozással a Hilendár-kolostor alapító-le-vélére, az ottani váli segítségét kérte, a ki azonban minden közbenjárását megtagadott.

— **A legöregebb házaspár.** Aligá té-vődtünk ezt a címet annak a házaspárnak adományozván, a ki Lac Quiparleben él, Minnesota államban. Férj és feleség évei ugyanis egytessen — 217 esztendőtl tesznek ki. A férj 105, az asszony meg éppen 112 tavaszt látott, s hogy ifjú erejükből maradtott még valami, azt a 15 angol mérföldes séta bizonyítja, amit a múlt évben tettek. Jelen-leg abban áll a fejük, hogy miként ünnepe-ljék meg az esküvőjük emléknapiját? Meri az ő házasságuk már a gymántlakodalom is tul-va-gyon. 1812-ben esküdtek ugyanis, tehát 85 év óta férj és feleség ök. Szép rekord.

— **Hózivatarok, viharok.** Rómából je-lentik táviratban, hogy több vidéki városból nagy zivatarokról szóló tudósítások érkeztek, különösen Milazzo, Messina és Portici körül, a hol a kikötő rongálódott meg, Sassarinál, a hol a majorságok pusztultak el s úgy lehet, emberek is estek áldozatul, valamint Sant-An-tiocoban, a hol több ház fenyeget bedőléssel, az Iglisia Dagliuri vasuton a közlekedés megakadt. Egy szürkőhullám Ancona és Ci-vitanova között megakasztotta a vasuti ősz-szeköttestét. Rómában három nap óta esik a havas eső és nagy vihar dühög. Nápolyban és Bajában sok kereskedelmi hajó súlydelt. Szabina több községében husz óra óta sza-kad a zápor és óriási károkat okoz a földes-ken. — Karinthiai Villachból táviratozzák, hogy az osztr. államvasutak igazgatóságának a nagy havazások miatt a Villach-Portafel-Udine közti és Tarvis Lees-Voldes közti köz-lekedést be kellett szüntetni.

TANÜGY.

A Kis-küküllővármegyei általános ta-nito-egyesület következő pályatételt tűzi ki: Mi módon és minő eszközökkel lehetne Kis-Küküllővármegyében az egyes vidékek gaz-dasági viszonyaira és az anyag beszerzethet-sére való tekintettel a vármegye elemi nép-iskoláinak közelehatásával a házi-iparszerű foglalkoztatást a nép között terjeszteni és meghonosítani? Az idegen kézzel írott és je-lleges levélkével ellátott pályamunkák a Ta-nító-Egyesület elnökehez legkésőbb 1899. év január hó 1-ig küldendők be. Pályázhatnak a Kis-Küküllővármegyei általános tanító-egyesület kötelekbe tartozó rendes tagok. A beérkezett pályamunkák a tanító-egyesület kebeléből kiküldött bizottság által megbirál-tatván, az abszolút becsesel bíró munka író-jának a kis-küküllővármegyei gazdabizottság által e célra adományozott 100 korona ju-talomdíj fog kiadtni, a munka pedig az egyesület tulajdonát képezzendi.

A kis-küküllővármegyei általános tanító-egyesület központi választmányának, Dicső-Szentmártonban, 1897. nov. hó 13-án tartott rendes gyűlése határozatából: Gyöngyösy István, elnök. Papp Gábor, titkár.

Egyleti élet.

A Maria Valeria árvaház vá-lasztmánya felkéri mind azon fiatal hölgye-ket, kik a karácsonyi bazárban közre műkö-dni megígérték, hogy f. hó 10-én délelőtt 11 órakor a városház nagytermében egy kis előleges értekezletre megjelenni sziveskedje-nek. A rendező bizottság.

MŰVÉSZET.

Színház. A „Börögér” lejátszott darab, azért nem csoda, ha tegnap kis közönség volt a színházban. Hanem a darab örök-íjű ma-radt, — az előadás pedig kitűnő volt. A jó előadás Megyeri igazgató és Áldor Juliska érdeme, kik kitűnően játszták a darab két főszerepét. Különösen Áldor Juliskáról kell

elismernél szólnunk, ki a második felvo-násban olyan enek-bravouri produkált, a milyent közel egy éve nem hallottunk szín-házunkban s mely az Operaház bármely énekes-nőjének becsületére vált volna. A nagy mű-vészettel előadott nótát valóságos elragadta-tással hallgatta a közönség s lelkes éljenzéssel és tapsal jutalmazta. Érdekesnek tartjuk fölemlíteni, hogy a zenekar valahányszor az énekesnő az utolsó gyors enek-futamot csinálta, nem tudta kísérni s mindig elkésett néhány hanggal.

Színházi hírek. Holnap két elő-adás lesz. Este Az ördög mátkája, Gécey nagy sikert aratott új népszínműve fog har-madszor színrekerülni. Szelvényjegyek érve-nyesek lesznek. Delután a Bolondok háza című kacagtató bohózatot adják féléhely-árakkal.

Varázslat a címre a Sebesi Samu 1 felvonásos bohózatának, mely Hubai értékes és szép operájával, a „Cremonai hegedűs”-sel egyszerre kerül színre csütörtökön. Az operai előadásnak érdekes vonzerejét képezi Ruzsinszky Ilona föléppte, kinek szép hangja mindig műtélvezetet nyújt a közönségnek. A hegedű sőt — úgy halljuk, az előkelő kö-rök egyik tagja, ki a hegedűt művésziileg kezeli — fogja játszani. A színházi estének érdekességét képezi Sebesi Samu vidám bo-hózata is, a mely az elmúlt patriarchalis idők-ben játszik s mulatságos helyzeteivel bizo-nyára derült órákat szerez a közönségnek. A színészek nagy kedvvel próbálnak naponta a darabból, melynek sikeit is jósolnak.

Stomfay-család, Csiky Gergelynek egyik legzebb társadalmi színművét adják színházunkban 4 évi pihentetés után, szom-baton, egészen új betanulással. A nagysza-básu drámában részt vesz az egész drámai személyzet. Csiky Gergely a színműírás nagy mestere volt s ebben a művében a legtha-sosabb drámai eszközöket használta fel.

Jótekonyság.

Nyilvános nyugtázás a magyar vö-rös-kereszt egykl. Kolozsvár városi választmánya által fenntartott népkönyvtára érkezett adó-mányokról: (I. kimutatás) gróf Teleki László-né 10 ft, br. Horváth Ödönne 20 ft, br. Wesselenyi Istvánné 10 ft, Szász Domokos ref. püspök 10 ft, gr. Bethlen Sándorné 5 ft, Bornemissza Tivadarné 5 ft, ifj. Zeyk Józsefné 5 ft, gr. Kornis Berta 5 ft, gr. Nemes Nándorné 10 ft, br. Jósika Józefa 10 ft, br. Bánffy Dánielné 5 ft, gr. Schweit-z Gyuláné 10 ft összesen 105 ft.

Továbbá Dávid Antalné 100 ft ká-pozsra, gr. Bethlen Ödönne 50 ft káposzta és Hirschfeld Sándor 30 pár virsi. A kegyes adakozóknak az egyesület e helyen is hálás köszönetét nyilváníti. A tél beálltával foko-zódó nyomor enyhítésére újolag is ajánljuk e humánus intézményt városunk számos ember-arátja szíves támogatására.

Pénzadományok vagy élelmi czikkék a déli órákban a népkönyvtárban (Főter 32. sz.) köszönettel fogadtatnak. Kolozsvár. 1897. decz. 4. Az elnökség.

Rucska János polgártársunk 5 frtot küldött szerkesztőségünkbe a kolozsvári mentő-egyesület javára. Rendelkezési helyére jut-tattuk.

A mentő egyesület újabb adó-mány érkezett: Sigmond Dezső v. országgyű-lési képviső e ugyanis legújabbban 25 frttal ajándékozta meg az emberbaráti egyesületet és ezzel annak pártól tagjai szóba lépett. Ez okból a nemesszívú emberbarátunk ez uton is hálás köszönetét nyilváníti a „Ko-lozsvári önkéntes mentőegyesület” elnöksége.

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék” táviratai, telefon tudósításai, és sürgöny-levelei.)

A politikai helyzet.

Budapest, decz. 7.
Az osztrákok csinálhatnak már akármit, tegnap óta a magyar közvé-lémény figyelme teljesen a magyar or-szágygyűlésen függ.

Még tegnap délelőtt nem ismer-hették báró Bánffy miniszterelnök hí-res javaslatát a kiegyezési provizóriumra vonatkozólag s mégis a karzatok is zsu-folva voltak a tegnapi ülés alatt.

Bánffy javaslatát, melyet a jobb-oldal természetesen tetszéssel fogadott, az ellenzéken erős elkeseredést szült, mert az egész javaslat azt a benyo-mást tette a függetlenségi képviselőkre, hogy mint mindig, úgy most is Bécs-ben fundáltak ki ezt a körmönfont három paragrafusból álló törvényja-vaslatot, hogy az osztrákoknak idő en-gedtetessék magukat rendbe szedni.

Az egész javaslat nem akar egyéb lenni, mint porhintés a nemzet szemé-be, de azért a kormány szolgálékü pártja ugyancsak tömjénezett tegnap Bánffynak.

Ha valaha, úgy most vár nehéz fel-ladat a parlamentellenzékére, mely meg nem engedheti, hogy a nemzet jo-gait, melyek oly hosszú idő óta száll-tak újra vissza reája, egy megvásárolt többség kiszolgáltassa Ausztia kapzsi-ságának.

A közjogi ellenzék el is van ha-tározva a végletekig menni abban a harcban, a melyet az önálló vámerü-letért és bankért megvívni készül.

Bánffy Dezső már is megvan ijedve s rövid időn ellehetünk készültve arra, hogy fizetett újságaival megfuvatja a vésztribonitát az ellenzék akciójával szemben.

De ez mit sem fog használni, mert az ellenzék jól tudja, hogy küzdelme az egész nemzet küzdelme.

A függetlenségi párt érte-kezlete.

Budapest, decz. 7.
A függetlenségi párt tegnap este rend-kivül látogatott és messze kiható értekezle-tet tartott Kossuth Ferencz elnökle alatt. Az értekezleten a pártnak majdnem vala-mennyi tagja megjelent négynek a kivéte-lével.

Kossuth Ferencz az értekezletet me-gnyitván, hangoztatta, hogy itt az ideje az ország gazdasági függetlenségének a kivá-sára.

Fölhívja a párttagokat, hogy a köve-tendőkre mondják el véleményüket.

Különösen arra kéri nyilatkozatukat ki, hogy mekkora keretben kívánja a párt a harcot Bánffy javaslata ellen megindítani és folytatni.

Elsőnek Komjáthy Béla szólalt fel és intette a pártot a mérsékletre a vitában. Ha-tározott hibának tartaná, ha a függetlenségi párt többre vállalkoznék és többet kocká-ztatna, mint a mennyit nyerne, ha céljait elérné.

Mielőtt döntene a párt, ismételten óva-tosságot ajánl. Végül kijelenti, hogy a párt határozatának alá veti magát.

Justh Gyula hosszú beszédben szólott a nagy fontosságn kérdéshez.

A leghatározottabban követeli a leg-messzebb, menő harcot, mert Ausztriában al-kotmányosságról beszélni csak ügyédi fur-fanggal lehet.

Ott az alkotmányosság annyira megvan ingatva jó időre, hogy Magyarország vele szóba nem áll hat s a nemzet ha valaha, úgy most joggal megkövetelheti, hogy a függet-lenségi párt képviselői mindent megtegyenek a végleges gazdasági elválásra.

Miután Ausztriában végleg megdőlt a 67-es kiegyezés garancziája, utána nem kö-vetkezhetik más, csak Magyarország függet-lensége.

Bánffy javaslata szerint a legkészi-nőbb s csak félrevezetésre irányul.

Azért a leghatározottabb harcot kívánja ellene s reméli, hogy pártja is így gondolkozik. Papp Elek teljesen osztja Justh nézetét s szintén a legvégsőig kíván elmenni Bánffy javaslatával.

Olay Lajos a legnagyobb örömmel csat-lakozik Justhoz. Nem akarja újra lefözetni magát, és pártját mint a 16 §-nál.

Ha valaha, most igaz, hogy a czél szentesíti az eszközöket; azért semmitől sem kell visszariadni, hogy Bánffy javaslata meg-bukjék.

Igen rossz hatást tett Eötvös Károly felszólalása, a ki arra kérte a pártját, hogy ne vállalkozzék többre, — mint a mennyit most elérhet.

Meszlényi Lajos nem barátja az obstruk-ciónak, de a független Magyarorszáért min-denre kész. A legnagyobb áldozattól és a legerősebb harctól sem riad vissza, ha az hazája függetlenségeért történik. Örömmel csatlakozik Justh indítványához.

Tóth János pozitív indítványt tesz arra, mondja ki a párt, hogy a legvégsőig harcol a javaslat ellen, hadd lássuk mi lesz akkor, ha a javaslatból január 1-ig törvény nem lesz.

Lássuk ugymond, hogy Bánffy báró elég merész és vakmerő lesz alkotmányellenesen is kormányozni az országot.

Ez indítvány folytán újra felszólalt Komjáthy és ismét mérsékletre intette a pártját, főleg pedig, hogy magas nívon álló vitát kezdjen meg a javaslat ellen.

Beszélték még Bartha Ödön és mások. Végül egyhangulag elhatározták: hogy minden megengedett parlamen-táris eszközt felhasználva küz-deni fognak a javaslat ellen, hogy megakadályozzák, hogy a javaslat január 1-ig törvényerőre ne emelkedhessék.

Elhatározták, hogy a mai országgyűl-ésen a párt részéről három indítványt fognak előterjeszteni.

Az egyikben Kossuth Ferencz javasolni fogja, utasítsák a javaslatot az osztályokhoz.

A másodikat Bartha Ödön fogja bete-rjesztetni, a melyben azt ajánlja, hogy a Ház válasszon ad hoc bizottságot a javaslat tár-gyalására.

A harmadik indítványt Olay Lajos fogja beadni. Ebben azt fogják kérni, hogy a ja-vaslat utasíttassék az igazságügyi bizottság-hoz is, minthogy közjogi tartalma is van.

Elhatározta továbbá a párt azt is, hogy állandó intéző és vita rendező bizottságot alakít.

Az Ugron-párt tegnap nem tartott ugyan értekezletet, de a párt tagjai szívvel-lélekkel fogják támogatni Justhékát.

Zsidóellenes tüntetés.

Bukarest, decz. 7.
Bukarestben vasárnap óriási zsidó ellenes tüntetés volt. A csöcselék do-rouggal megrohanta a zsidó negyedét, a kirakatokat összetörte, rabolt, pusztított s véresre verte a zsidókat.

A rendőrség jó formán semmi óv-intézkedést se tett, bár tudott a moz-galomról. Alig egy pár rendőr vo-nult ki.

E zavargásoknak egy gyűlés volt az oka, melyet vagy 30,000 zsidó rezervista akart tartanni a Dacia te-remben, hogy tüntessen Berendi hadgy-miniszter ama törvény tervezete ellen, mely a zsidókat kizárja a katonaiszol-gálatból és külön katonai adó megfi-zetésére kötelezi őket.

A gyűlésen roppant sok egyetemi hallgató jelent meg a karzaton s hal-tatlan botrányt provokált aszal, hogy egy széket doktak le az elnök fejére.

Ebből aztán nagy verekedés tá-madt, melyben a diákok huzták a rö-videbbet. A rendőrség a gyűlést felosz-latta, mielőtt egy beszédet is tarthat-tak volna. Azóta a diákság folyto-u agitál a zsidóság ellen.

Országgyűlés.

Budapest, decz. 7.
A képviselőház mai ülésén Kos-suth Ferencz indítványozta, hogy Bánffy javaslata utasíttassék az osztályokhoz. Nagy lelkesedés között mutatott reá a függetlenségi párt czéljainak megvaló-síthatására.

Bartha Ödön ad hoc bizottság vá-lasztását indítványozta a javaslat tár-gyalására.

Olay Lajos indítványozta, hogy a javaslat az igazságügyi bizottsághoz utasíttassék.

Az indítványokhoz számosan szó-lottak és pártolták azokat.

Bánffy ragaszkodik javaslatához és ellene szól az indítványoknak.

Mikor Berzevicz alelnök Holló Lajos rövidbe beszédre intette, az egész baloldal felzudult, hogy mit erő-szakoskodik és odakiáltották: Kramarz, Kramarz.

Bartha Miklós is megjelent ma a Ház-ban. Minden felől siettek gratulálni megválasztatásáért.

Főszerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Felolós szerkesztő és laptulajdonos:

MAGVARY MIHÁLY.

NYILTTÉR.

Felhívás!

A hazai általános biztosító részvény-társaság

által meghonosított

betörés elleni biztosítás

a beálló téli idők alatt kettős fontossággal bír, miért is a biztosító közönség szíves figyelmébe ajánljuk ilyenmód biztosításoknak a legutányosabb díjtételek és fel-tételek mellett való megkötését.

Baleset biztosítás sorsolással!

Ezen kívül tűz-biztosítások is a leg-előnyösebb feltételek mellett eszközölhetnek.

Biztosítások felvételnek: a Hazai általános biztosító részvénytársaság helybéli vezérképviseleténél, Széchenyitér 42. szám.

HIRDETÉSEK.

Sz. 17762—1897
17866—1897
árv.

987. 1—1.

Hirdetmény.

Kolozsvármegye árvászéke ezennel közhírré teszi, hogy Mező-Bodonban elhalt néhai Müller Albert hagyatékát képező s Novaly község 57. számú tjkönyvében 1—14. rend. számok alatt foglalt ingatlanok felerészének 1897. évi december hó 17-én nyilvános árverésen leendő eladása, miután az árverés ellen előterjesztés adatott be, bizonytalan időre elhalasztatik.

Kolozsvármegye árvászéke, Kolozsvárt, 1897. december 7-én tartott üléséből.

Hory Béla,
elnök.

Sz. 5270—1897.

981. 2—3.

Árverési hirdetmény.

Kolozsvár sz. k. város árvászéke által közhírré tétetik, hogy Kolozsvárt elhalt Csorba Miklós hagyatékához tartozó árvapénztári őrzet alatt lévő 487 fűt 20 krra becsült értékű tárgyak s régi pénzek 1897. December hó 16-án d. e. 9 órakor árvászek hivatali helyiségében azonnali készpénz fizetés mellett elárvereztetnek.

Kolozsvár sz. kir. város árvászekének 1897. november hó 27-én tartott üléséből.

LOSONCZI JÁNOS,
árvászeki elnök.

Pályázat

szőlőpozna- és karóra.

Alólírt igazgatóság a tordai állami amerikai szőlőtelep részére szállítandó pozna és karóra pályázatot hirdet.

Szükséges: 1. 5-5 m. hosszú a tövétől számítva 20 cm. magasságban 12 cm. átmérőjű 2850 darab hántott kocsiányos, vagy kocsiánytalán tölgyfa pozna.

2) 22.800 drb. 70 cm. hosszú 6—7 cm. vastag hántott güm-bölyű tölgyfa czövek.

3) 25.650 darab 2-5 m. hosszú 7—8 cm. vastag hasított tölgyfa karó.

Feltételek: 1.) az 50 krajczáros bélyeggel ellátott zárt ajánlatok alólírt igazgatóság címére 1898. január 31-éig benyújtandók.

2.) a szállítás a tordai állami amerikai szőlőtelepre 1898. év július végéig eszközözendő.

A nagyenyedi m. kir. vinczellér-iskola igazgatósága.

985. 1—3.

Sz. 2056—897.

984. 1—1.

Árverési hirdetmény.

Alólírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében hivatalból ezennel közhírré teszi, — hogy a budapesti VII. ker. kir. járásbíróság 1897. évi 40774. számú végzése következtében hivatalból képviselt Halász és társas bpesti cég javára Molnár Benedek, Kopencz Károly és Kitzkó Mátyás ellen 70 fűt 01 kr., s jár. erejéig 1897. évi október hó 4. és 7-én fogantatott kielégítési végrehajtás útján le és felülfoglalt és 391 fűt 60 krra becsült házbitor, ló, szekér stb.-ből álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a helyi városi kir. bíróság 20418—1897. számú végzése folytán 70 fűt 01 kr. töké-követelés s egyéb törvényes járuléka erejéig Kolozsvárt alporcsok lakásán Bethlen-utca Szamosközi-utca bejáró 1. és Főter 12. sz. sz. alatt leendő eszközölésére 1897. évi December hó 10. napjának délelőtti 10 órája határidővel kitétetik és ahhoz a venni szándékozó oly megjegyzéssel hivatalnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legelőbbet ígérőnek becsáron alul is elfogadják adni.

Kelt Kolozsvárt, 1897. november hó 20. napján.

LIECHTENSTEIN JÓZSEF,
kir. bir. végrehajtó.

A Dr. EGGER-féle

INJECTIO HAMAMELIS VIRGINICA

a leg hatásosabb külszer [befecskendezés] férfiak- és nőknél, új és idült folyások valamint csőbántalmak orvoslására. A Hamamelis Virginia tropicus növény, rendkívüli hatása a nyákhártyára orvosiilag már régóta ismert, úgy hogy ezen különben is szerencsés összetételű Injectio ennek köszönheti gyógyerejét. 2—3 üveg használata a legmakacsabb bajt tetemesen javítja, illetve meggyógyítja.

Egy üveg ára 70 kr., a pénz előleges beküldése mellett postán bérmentve: 1 üveg ára 1 fűt 05 kr., 2 üv. 1 fűt 75 kr., 3 üv. 2 fűt 45 kr. — Főraktár: Gyógyszertár a „Nádor”-hoz Budapest, VI., Váci-körút 17. Kapható Kolozsvárt: Biró János, Tanács József és Palóczy Lajos gyógyszerészek áraknál. 966. 8—*.

Meglepő Ujdonságok.

Értesítjük a n. é. közönséget, hogy tekintettel a karácsonyi és újévi időnyre érkezett és érkező ujdonságok nagy mennyiségére, üzletünk felett egy külön teremben velenczei üveg majolika és porcellán különlegességekből a kényelmesebb hozzáférhetőség czéljából minta-kiállítást rendeztünk be, a melynek szíves megtekintésére a n. é. közönséget ezennel tisztelettel meghívjuk.

Miután még jutányos árak mellett a legpontosabb kiszolgálást ígértünk maradtunk szíves pártfogásért esedezve Teljes tisztelettel 846. 8—0

HUNWALD LIPÓT és FIA

üveg, porcellán és lámpa nagykereskedők
KOLOZSVÁRT FŐTÉR 30. sz.

Meglepő Ujdonságok.

„TRILBY“
Oroszy Sándor udvari czukrász
— kiváló különlegessége —
darabja 10 kr. 977. 2—2.

Kapható:

BURGER FRIGYESNÉL
gyógy-fűszerüzlet KOLOZSVÁRT, Főter.

Legszebb és leghasznosabb
karácsonyi és újévi ajándékok
nagy választékban olcsó árban kaphatók

Zobácz Ferencz

papír-, író-, rajz- és vízfestészeti szerek üzletében

(Főter 12. szám.)

Egyszermind bátor vagyok ajánlani ujonnan felszerelt

GYORSSAJTÓ-NYOMDÁMAT,

melyen képes vagyok névjegyet vagy bármilyen nyomdunkát olcsó n, izlésesen a legrövidebb idő alatt elkészíteni. 986. 1—12.

Kiváló tisztelettel

Zobácz Ferencz.

KÖHÖGÉS,

rekedtség és elnyálkásodás ellen a legjobb hatású szer a RÉTHY-féle

pemetefű-czukorka,

mely ezen bajokat gyorsan megszünteti. Kapható minden gyógyszerárban. Egy doboz ára 30 kr. 5 dobozzal 1 fűt 50 kr-ért bérmentve küld

RÉTHY BÉLA

gyógyszerész Békés-Csabán.

Csak akkor valódi, ha minden doboz fenekén aláírásom látható.

Erdélyrészi kocsigyárosok közt legnagyobb kitüntetéssel.

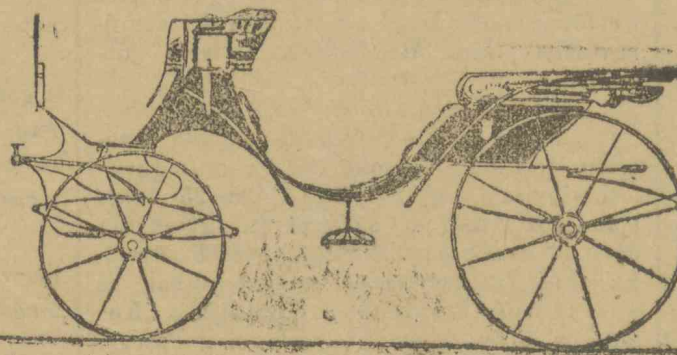
UDVARI ANDRÁS

kocsi-készítő

KOLOZSVÁRT, Hid-utca (Sigmond-ház.)

Van szerencsém a n. érd. közönség szíves tudomására hozni, hogy raktáron levő új kocsiágytáncsaim a nyár folyamán mind elkelték és most egy egész új készletet rendeztem be, a legdivatosabb és legértékesebb u. m.: nyitott, fedeles és futókocsikból, valamint a legdiszesebb és leggyorsabb szanokból is.

Javítást a legkisebbtől a legnagyobbig, lehetőleg legutányo abb árért teljesítek.

A mit a n. érd. kocsiával rendelkező közönség becses figyelmébe ajánlok.

Kocsi-lakkírozáshoz esakis elsőrangú angol lakkot használok, — a melyből magamnak állandóan nagy raktárt tartok.

Kiváló tisztelettel

Udvari András,

kocsi-készítő.

952. 5—30.

Erdélyrészi kocsigyárosok közt legnagyobb kitüntetéssel.

Róth és Társai
borkereskedési társaság
— MEDGYESEEN —

Ajánlják küllőmenti hegyi boraikat!

Korábbi években beszerzett nagy bor készletünk folytán azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy borainkat dacára az ez évbéli termés hiánynak s az ez okozta általános áremelkedésnek, — még nagyon mérsékelt emeléssel árusíthatjuk.

Szétküldés hordókban 56 literen felül és palackokban.

Árjegyzék kíváncsra ingyen és bérmentve! 935. 5—8.

Boraink állandóan raktáron vannak Kolozsvárt:

Popp Antal kereskedésében külmonostor-utca.

Szászváros: Hollitzer J. Nagyszombat: Wagner Ferencz.
Balászfalva: Komáromy Albert Székely-Udvart: Steinburg Ottó
Erdébtváros: Mühlsteffen Gusztáv. Brassó: Póro Emil.

Karácsonyi és Újévi

Van szerencsénk a m. t. közönség szíves tudomására hozni, hogy a tulajdonunkat képező

— (Kolozsvárt, Főter 9. sz. alatt) —

A BÁRÓ JÓSIKA PALOTÁBAN

NAGY JÓZSEF

meg alatt fennálló, 1852. évben alapított

ÉKSZER-ÜZLETET

a karácsonyi ünnepek és újév alkalmából a legújabb és legszebb

karácsonyi és újévi

ajándéktárgyakkal szereltük föl.

A különböz — egyszerűbb és magas — igényekhez képest mindennemű

arany- és ezüst-, drágakő-, gyöngy-

és email ékszerek és ezüstneműekből

kiváló izléssel összeállított raktárunknak

páratlanul dús

választéka a köztudomású legbiztosabb árakon áll a m. t. közönség rendelkezésére.

Teljes értékben megvesz vagy új áruval becsérel az üzlet régiségeket, valamint ócska arany- és ezüst tárgyakat és törmelékeket.

Elvállal és kiváló gondval teljesít az ékszerészet körébe tartozó mindennemű munkákat és javításokat.

Vidéki megrendeléseket a legpontosabban s a cserejog fenntartásával fogantatott.

Kiváló tisztelettel

800. [11—20]

a tulajdonos örökösök.

A legnagyobb és legkedvezőbb

Nagy végeladás.

FRANK-KISS JÁNOS FIAI

Kolozsvár, főter 33. szám alatti

üveg- porcellán és lámpa kereskedésében

üzlet felosztás miatt hatóságilag engedélyezett

Végeladás.

Az összes áru, míg a készlet tart, beszerzési áron al árusítatik el.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesíttetnek.

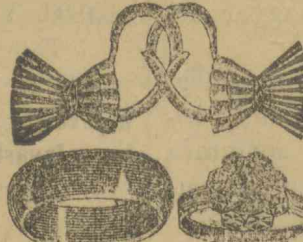
Teljes tisztelettel

928. 10—0.

Frank-Kiss János fiai.

Nagy végeladás.

A legújabb képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Sárga János

ékszerész- és órász üzletében

KOLOZSVÁRT, HID-UTCZA 11. SZÁM ALATT,

nagy választékban raktáron vannak mindennemű

arany- és drágakő ékszerek, ezüstneműk, arany láncok,

jegy-gyűrűk, antique régiségek, schweitz arany, ezüst, acél órák, fali, inga, asztali stb.

Melyeket elegendő alaptőke és egyenes összeköttetésem a legnagyobb gyárokkal azon helyzetbe hoztak, hogy jutányos ár pontos kiszolgálás mellett a legújabb és legizlésesebb árukat a legkedvezőbb fizetési feltételek mellett is a legjutányosabban árusíthatom.

Uj ékszerek készítéséhez állandóan sok aranyra van szükségem, miért is az arany és ezüst tárgyakat a teljes értékben megveszem vagy új áruval becséreltem.

Szíves pártfogást kérve tisztelettel

Uj ékszerek készítése a legszebb kivitelben. — Ékszer és órajavítások pontosan.

SÁRGA JÁNOS.